

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
 בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
 ויזכר ה' כו' זאת חקת התורה

Introduction

This discourse by the **Mitteler Rebbe** (Rabbi Dovber Schneuri, 1773–1827), the second Rebbe of Chabad-Lubavitch and son of the Alter Rebbe, explores the profound mystical structure behind the commandment of the **Parah Adumah** (Red Heifer). Delivered around the Torah portion of *Chukas*, it examines how purification, exile, Divine names, and Torah revelation interweave in the Divine service. The Mitteler Rebbe, who lived in Lubavitch and was known for his expansive and meditative style, guides the reader from the physical ritual to its highest metaphysical roots in **Atik Yomin** (Primordial Ancient One) and **Chochmah** (wisdom). The following summary distills the discourse’s flow, practical implications, and internalization.

And Hashem spoke, etc., “This is the statute of the Torah which Hashem commanded, saying,” etc. We must explain why the name of Hashem is mentioned twice — it should have said, “This is the statute of the Torah which Hashem commanded,” or, “And Hashem spoke, ‘This is the statute,’” so why does it say Hashem’s name twice, and also why does it say “saying” twice?

ויזכר ה' כו' זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר כו', וצריף לזכור מה שנאמר פעמים שם הוי', שהיה ראוי לומר זאת חקת התורה אשר צוה ה', או ויזכר ה' זאת חקת, ולמה נאמר שם הוי' פעמים, וגם נאמר "פעמים" לאמר.

Behold, the word “chukah” (statute) has three interpretations. The first: “to me it is a statute and a judgment,” as the verse states, “He tells His words to Yaakov, His statutes and judgments to Israel” (Tehillim 147:19). This means, as explained in the discourse “Vayikach Korach,” that the commandments are statutes without rational explanation — why it should be specifically so and not otherwise — and therefore all the commandments are called the Supreme Will, for the Will is above any comprehensible reason, as explained there at length.

הנה בפירוש תבת "חקה" יש בזה שלושה פירושים: הראשון — "לי חק ומשפט" על דרך שאמר הכתוב "מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל" (תהלים קמ"ז:ט), והיינו כמו שנתבאר בדבריו המתחיל "ויקח קרח" שהמצות הם חקים בלי הבנת טעם, למה ירצה כד וכו' דוקא. ולכן נקראו כל המצות בשם "רצונו העליון", כי הרצון הוא למעלה מהטעם המושג, כמו שנתבאר שם באריכות.

And therefore, in this commandment of the Red Heifer, the term “chukah” is used, because it is entirely beyond reason — for it purifies the impure and defiles the pure, which is completely contrary to logic. And about this, Shlomo said, “I said I will be wise, but it is far from me” (Koheles 7:23); therefore the term “chukah” is used — a law with no reason, etc.

ומשום כד במצוה זו דפריה אדמה נאמר לשון "חקה", מפני שהיא נגד השכל לגמרי, שהרי היא מטהרת את הטמאים ומטמאת את הטהורים, וזהו נגד השכל ממש. ועל זה אמר שלמה: "אמרתי אהבמה והיא רחוקה ממני" (קהלת ז:כ"ג), לכן נאמר לשון "חקה" — "שזהו חק בלי טעם, כו'".

The second interpretation is from the root of “engraving,” as our Sages said in Midrash Rabbah (Vayikra Rabbah 35:1), “With these [statutes] I engraved the heavens and the earth.”

והפירוש הבית — הוא לשון חקיקה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה במדרש רבה (ויקרא רבה "ליה" א): "בחקות שבעו חקתי שמים וארץ".

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869

וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|---|--|
| <p>The third is like the phrase “provide me my allotted bread” (Mishlei 30:8) — meaning a fixed portion that does not deviate from its function, as in “for it is a statute for the priests from Pharaoh” (Bereishis 47:22), and “they shall eat their statute,” etc. And all three interpretations apply in the concept of the Red Heifer.</p> | <p>השלישי — לשון "הטריפני להם חק" (משלי ל:ח), שהוא בחינת חק שלא ישנה את תפקידו, וכמו: "כי חק לכהנים מאת פרעה" (בראשית מ"ז:כ"ב), ואכלו את חקם כו'. וכל שלושת הפירושים יש בבחינת פרה אדמה.</p> |
| <p>And to understand all this: behold, the entire Torah is in the category of the Written Torah (Torah Shebiksav). The explanation of “Written Torah” is that the Torah was given as black fire upon white fire — which is like the analogy of writing with ink upon parchment, which are two separate substances that are joined together in the form of letters, etc. But engraved letters are from within and of the same substance, and are not from a separate entity at all — rather, from within and of itself.</p> | <p>ולקבין כל זה, הנה כל התורה היא בבחינת תושב"כ, פירוש תושב"כ כי התורה ניתנה באש שחורה על גבי אש לבנה, שהוא פדמיון הכתיבה בדיו על גבי הקלף, שהם משני דברים נפרדים ומחברים אותם יחד בתמונת האותיות כו', אבל אותיות החקיקה הם מניה וביה, שאינם מדבר נפרד כלל, כי אם מניה וביה.</p> |
| <p>And behold, regarding Avraham, our Sages of blessed memory said that Avraham our father fulfilled the entire Torah before it was given. And seemingly it is astonishing — how did he fulfill the entire Torah? Are there not many mitzvos dependent on the Land [of Israel], and many mitzvos that depend on the Exodus from Egypt, such as tefillin? So how could he have fulfilled them?</p> | <p>והנה באברהם אפרו רז"ל קיים אברהם אבינו כל התורה בלה עד שלא נתנה, ולכאורה יפלא — איך קיים כל התורה? הלא יש כמה מצות התלויות בארץ, והרבה מצות שתלויות ביציאת מצרים, כגון תפלין, ואיך קיים אותם?</p> |
| <p>But the matter is as follows: it is known that generally, the Torah is in the aspect of Ratzon Elyon (the Supernal Will), as will be explained. And Avraham fulfilled the entire Torah in the aspect of Ratzon Elyon — this is the meaning of the verse, “Going and traveling southward,” which is like “the Chayos (angels) running and returning” (Yechezkel 1:14). For he was constantly in a state of Merkavah (Divine Chariot) and self-nullification, to be absorbed and nullified to Him, may He be blessed. And this is like the “running and returning” of the Torah, as it is written, “From His right hand, a fiery law for them” (Devarim 33:2). Fire is the aspect of “running” and water is the aspect of “returning,” and Avraham fulfilled this in the very dynamic of running and returning — therefore Avraham fulfilled [the Torah], etc.</p> | <p>אבל הענין הוא, כי הוא דעו בדרך כלל שהתורה היא בבחינת רצון עליון כמו שיתבאר, ואברהם קיים כל התורה בבחינת רצון עליון — וזהו שנאמר בו: "הלוך ונסוע הנגבה" (בראשית י"ב:ט), שנהו כמו: "והחיות רצוא ושוב" (יחזקאל א' י"ד), שהיה תמיד בבחינת מרפכה ובטול להכליל וליבטל אליו יתברך, שנהו כמו רצוא ושוב דתורה, שנאמר: "מימינו אש דת למו" (דברים ל"ג:ב'), אש הוא בחינת רצוא, ומים הוא בחינת שוב, ואברהם קיים זאת ברצוא ושוב עצמו, לכן קיים אברהם כו'.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|---|---|
| <p>And the explanation of the concept of “Ratzoh and Shov” (running and returning): behold, “Ratzoh” is with flaming fire — to be absorbed and nullified into Him, may He be blessed, such that one desires nothing other than Him, may He be blessed. This is the meaning of what is written: “See, I have placed before you life and good, and death and evil... and you shall choose life” (Devarim 30:15,19). The explanation is that “death and evil” refer to the pleasures of this lowly and physical world; whereas “life and good” — “good” is the level of the influence in Gan Eden, and “life” is the source of the spiritual delights of Gan Eden. Therefore, “and you shall choose life” refers to the level of “for with You is the source of life” (Tehillim 36:10). And this is the level of “Ratzoh.”</p> | <p>וביאור ענין רצוא ושוב, הנה הרצוא הוא ברשפי אש להפיל וליבטל אליו ותברך, שלא ירצה בשום דבר זולתו ותברך. וזהו מה שכתוב: "ראה נתתי לפניך את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע... ובחרת בחיים" (דברים ל"ט:ו, ט"ז). פירושו: "מנת ורע" הוא בחינת תענוגי עולם הזה השפל והגשמי, ו"חיים וטוב" — "טוב" הוא בחינת ההשפעה שגגן עדן, ו"חיים" הוא מקור השפעת תענוגים רוחניים שגגן עדן. לכן "ובחרת בחיים" — הנהו בבחינת "פי עמך מקור חיים" (תהלים ל"ו:ו). וזהו בחינת רצוא</p> |
| <p>And the level of “Shov” is the level of the yoke of the mitzvos. And this is what is written: “And you shall love... with all your heart” — that is, the level of love in the heart, which is the level of “Ratzoh,” should be with all your heart — meaning a complete “Ratzoh.” And afterward: “If your heart runs — return to One” — that is, the level of “with all your soul,” in its plain meaning, i.e., to bind the three garments of the soul (thought, speech, and action): that his thought be bound with the thought of Torah, his speech with the speech of Torah, and his action with the action of mitzvos, etc. This is the level of “Shov.”</p> | <p>ובחינת שוב הוא בחינת על המצוות, וזהו מה שכתוב: "ואהבת כו' בכל לבבך", דהינו בחינת אהבה שכלב, שהיא בחינת רצוא, שתהיה בכל לבבך, דהינו בחינת רצוא שלם, ואחר כך: "אם רץ לבה — שוב לאחזד" (ספר הבהיר), דהינו בחינת "בכל נפשך" בפשוטו, הינו לקשר ג' לבושי הנפש — בחינת מחשבה, דבור, ומעשה — שהמחשבה שלו תהיה מקשרת במחשבת התורה, ודבורו בדבור התורה, והמעשה במעשה המצוות כו'. זהו בחינת שוב כו'</p> |
| <p>And behold, Avraham, who fulfilled the entire Torah — this means that due to the intensity of his service, he reached the level of “Ratzoh and Shov.” But we are not capable of reaching the level of “Ratzoh and Shov” through our own service. And this is the matter of the Torah and mitzvos that were given to us: since they are in the level of “Ratzoh and Shov,” as explained above in the interpretation of “from His right hand, a fiery law,” and likewise the positive and negative commandments are in the level of “Ratzoh and Shov,” therefore, they give the strength and power to come to the level of “Ratzoh and Shov,” etc. And this is, in general, the entire Torah.</p> | <p>והנה אברהם שקיים כל התורה בלה — הינו שלפי עצם עבודתו בא לבחינת רצוא ושוב, אבל אנהנו אי אפשר לנו להגיע לבחינת רצוא ושוב מצד עבודתנו. וזהו ענין התורה ומצוות שנתנו לנו, שלפי שהם בבחינת רצוא ושוב כנ"ל בפירושו: "מימינו אש דת", וכן גם פן מצוות עשה ולא תעשה — הם בבחינת רצוא ושוב. לכן הם הנותנים כח ועז לבוא לבחינת רצוא ושוב כו', וזהו בכללות כל התורה</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|---|---|
| <p>And the concept of the Red Heifer is also in the category of “Ratzoh and Shov.” For the ashes of the cow represent the aspect of “Ratzoh,” and the living waters represent the aspect of “Shov.” Only that the “Ratzoh and Shov” of the Red Heifer is on a higher level than the “Ratzoh and Shov” of the entire Torah. This is similar to the distinction between “with all your heart” and “with all your might.” For “with all your heart,” although it is the level of “Ratzoh” — to be absorbed and nullified into Him, may He be blessed — it is not beyond what the heart can contain; it is limited to the vessel of the heart and not more.</p> | <p>וענין פרה אדמה הוא גם כן בבחינת רצוא ושוב, שאפר הפרה הוא בחינת רצוא, והמים חיים הם בחינת שוב, רק שהרצוא ושוב דפורה הוא למעלה מבחינת רצוא ושוב דכל התורה, שנהו כמו ההפרש בין "בכל לבבך" ל"בכל מאדך", ש"בכל לבבך" אף על גב שהיא בחינת רצוא להכליל וליבטל אליו יתברך — אף הוא לא יותר ממה שהלב מכיל, רק בכלי הלב ולא יותר.</p> |
| <p>But the level of “with all your might” is in a state of no limitation, and no measure or boundary — and this is the level of the “Ratzoh” of the Red Heifer, which is without limit. And this is because through it one draws into “And the Chayos ran and returned.” The explanation of “Chayos” is the Divine life-force that shines from Him, may He be blessed, to give life to all created and emanated beings.</p> | <p>אבל בחינת "בכל מאדך" היא בבחינת בלי גבול ומדה ושעור, וזהו בחינת הרצוא דפורה שהיא בלי גבול, והנינו שעל ידי זה ממשיכים ב"והחיות רצוא ושוב", פירוש "והחיות" — הנינו חיות האלקי שמאיר מאתו יתברך להחיות כל הנבראים והנאצלים.</p> |
| <p>And the contemplation to reach this level of “Ratzoh” of the Red Heifer: for the above contemplation of “Ratzoh” throughout the Torah is based on “And you shall choose life,” meaning as it says, “To love Hashem, for He is your life” (Devarim 30:19-20). But the level of “Ratzoh” of the Red Heifer is to be in a state of “With Your people I have no desire” (Tehillim 16:3). “Your people” here means the level of “For with You is the source of life.” Since it is only “with You,” I do not desire it — rather, he desires only to be absorbed and nullified in His Essence, may He be blessed.</p> | <p>וההתבוננות לבוא לבחינת רצוא זו דפורה: כי ההתבוננות הנ"ל דרצוא שבכל התורה הוא מצד "ובחרת בחיים", והנינו כמו שכתוב: "לאהבה את ה' כי הוא חייך" (דברים ל"ב), אבל בחינת רצוא זו דפורה היא להיות "ואת קדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי כם — לא" (תהלים ט"ז: ג), פירוש "עמך" — הנינו בחינת "כי עמך מקור חיים", מאחר שהוא רק עמך — לא חפצתי, כי אם שירצה להכליל וליבטל ב'פעמותו יתברך כו</p> |
| <p>And therefore, corresponding to the level of “Ratzoh” of the Red Heifer, the “Shov” is the level of “living waters,” which are on a higher plane than the level of “Shov” that follows the “Ratzoh” of the entire Torah.</p> | <p>ולכן לפי ערך הרצוא דפורה — השוב הוא בחינת מים חיים, שהם גבוהים במעלה יותר מבחינת השוב שלאחר הרצוא דכל התורה.</p> |
| <p>And to understand the matter of the cow (the Red Heifer): behold, it is stated in the Zohar (Parshas Parah) that “she is accepted from the left side.” And who is from the left side? The face of the ox, as it says, “and the face of the ox is from the left” (Yechezkel 1:10). And seemingly, we must explain the distinction between the cow</p> | <p>ולתבין ענין הפרה, הנה אמרו בזהר פרה: דקבילת משמאלא, ומאן איהי לשמאלא — פני שור, כמדאיתמר: "ופני שור מן השמאל" (יחזקאל א"י). ולכאורה צריך לומר ההפרש שבין פרה לשאר כל הקרבנות, שכל הקרבנות היו בשמאל דוקא, להעלות ולתקן קו השמאל.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|---|--|
| <p>and all other sacrifices — for all other sacrifices are [slaughtered] on the left specifically, in order to elevate and rectify the left line.</p> | |
| <p>For the root of the nurture of the external forces (the sitra achra) is from the left line. And therefore, the head of Esav was in the bosom of Yitzchak, because Yitzchak was from the aspect of Gevurah (severity), and therefore due to the abundance of gevuros, there could be nurture to the external forces, as is known.</p> | <p>פי שרש יניקת החיצונים הוא קו השמאל, ולכן רישא דעשו בעטפוי דיצחק, להיות פי יצחק הנה מבחינת הגבורה, לכן מצד ריבוי הגבורות יכול להיות יניקה לחיצונים פנודע.</p> |
| <p>And this was the purpose of the sacrifices being [offered] on the left — to rectify the left line. And therefore, our Sages of blessed memory said: “The burnt offering, which is most holy, its slaughtering is in the north specifically.” Whereas a peace offering, which is a lower sanctity, may be slaughtered anywhere in the courtyard. But the offerings of highest sanctity must be slaughtered in the north — for this reason. And this is what is meant.</p> | <p>ונה הנה עניו הקרבנות בשמאל — לתקן קו השמאל, ולכן ארזו רבותינו זכרונם לברכה: "העולה קדשי קדשים — שחיטתו בצפון" דוקא. משאין בן שלמים, שהם קדשים קלים — שחיטתו בכל מקום בעזרה. אבל קדשי קדשים — שחיטתו בצפון דוקא, מטעם ה"ל, ודעילו.</p> |
| <p>And this is what our Sages of blessed memory said: “Upon three things the world stands — on Torah, on service, and on acts of kindness” (Avos 1:2). For Torah is the aspect of the middle line, and acts of kindness (gemilus chasadim) are the right line, and service — that is, the sacrificial service — is the aspect of rectifying the left line, as explained above. And that is what is meant.</p> | <p>ונהו מה שאמרו רז"ל: על שלושה דברים העולם עומד — על התורה, ועל העבודה, ועל גמילות חסדים (אבות א:ב). ששהתורה היא בחינת קו האמצעי, וגמילות חסדים — בחינת קו הימין, ועבודה — היא בחינת עבודת הקרבנות, שהיא בחינת תקון קו השמאל, כנ"ל, ודעילו.</p> |
| <p>And to understand the concept of the sacrificial service (Avodah), one must first explain the concept of Torah, which is the middle line. For it is known that Torah is called by the name “commandment” (mitzvah), and the word “mitzvah” has two interpretations: the first, as a term of command; the second, as a term of companionship and connection.</p> | <p>ולקבין עניו העבודה, צריך לומר תחלה עניו התורה שהיא קו האמצעי, להיות ידוע שהתורה נקראת בשם מצוה, ובמצוה יש שני פירושים: האחד לשון צווי, הבית — לשון צוותא וחבור.</p> |
| <p>And to understand what is this idea of companionship and connection: for behold, it is written (Tehillim 40:6), “You, Hashem my G-d, have done many things — Your wonders and Your thoughts toward us, there is none to compare with You.” The meaning of “You have done many things” refers to the multitude of created beings — this comes from the level of “Your wonders,” which is the level of Lamed-Beis Nesivos Chochmah (the 32 mystical paths of wisdom).</p> | <p>ולקבין מהו עניו צוותא וחבור, כי הנה כתוב: "רבות עשית אתה ה' אלהי, נפלאותיך ומחשבותיך אלינו — אין ערוך אליך" (תהלים מ:ו). פירוש: "רבות עשית" קאי על ריבוי התהוות הנבראים, שנה נמשך מצד בחינת "נפלאותיך", הינו בחינת ל"ב נתיבות חכמה.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|--|---|
| <p>As it is stated in Sefer Yetzirah: “With thirty-two paths of wondrous wisdom, He engraved and created the world — Yud-Hei, Hashem Tzevaos.” The explanation: “wondrous” refers to the level of wondrous wisdom. And because the root of their creation is from the 32 wonders, therefore in the created result there is wondrous and deep wisdom — as for example, the motion of the celestial spheres, in which there is wondrous wisdom, etc.</p> | <p>כמו שכתוב בספר יצירה: "בשלושים ושנים נתיבות פליאות חכמה — חקק וברא י"ה ה' צבאות", פירוש: "פליאות" — שהיא בחינת חכמה נפלאה, ומצד ששרש התהוותם הוא מל"ב נפלאות, לכן יש בנפעל חכמה נפלאה ועמוקה, שענין הילוך הגלגלים יש בו חכמה נפלאה כו'.</p> |
| <p>And the concept of these 32 wonders is known — that they correspond to the 22 letters and the ten utterances (of creation). And what they are called “wonders” — this is only “toward us,” meaning relative to the comprehension of created beings. But relative to Him, may He be blessed — “there is none to compare with You,” for there is no comparison whatsoever even to the level of wonders.</p> | <p>וענין ל"ב נפלאות דוקא נודע, כי הם פנגד כ"ב אותיות ועשרה מאמרות. והנה מה שהם נקראים "נפלאות" — זהו רק אלינו, פירוש: לגבי השגת הנבראים, אבל לגבי יתברך — אין ערוך אליה, שאין ערוך כלל לבחינת הנפלאות.</p> |
| <p>(Just as there is no comparison between the worlds and Him, so too the level of “wonders,” which is the source and root of all worlds, is also incomparable to Him, etc., as it is written: “All of them You made with wisdom,” etc., as explained elsewhere.)</p> | <p>וכמו שאין ערוך העולמות לגבי יתברך, כן גם כן בחינת "נפלאות" — מקור ושרש כל העולמות — גם כן אין ערוך כו', וכמו שכתוב: "כלם בתחמה עשית" (כו'), כמו שכתוב במקום אחר.</p> |
| <p>And therefore, in order that there be a revelation of His Divinity, may He be blessed, in the world — this is the function of Torah and mitzvos. For in and through them, the revelation of His Divinity is drawn into the world.</p> | <p>ולכן כדי שיהינה גלוי אלקותו יתברך בעולם — זהו ענין התורה והמצוות, כי בהם ועל ידי הם נמשך גלוי אלקותו יתברך בעולם.</p> |
| <p>And this is what our Sages of blessed memory said (Shabbos 88a): “There was a condition made with the works of creation — if Israel accepts the Torah, good; and if not, He will return the world to chaos.” And this is as explained above: that through the Torah that Israel fulfills, they thereby draw down the revelation of His Divinity into the world, etc.</p> | <p>וזהו מה שאמרו רז"ל: "תנאי הנה לו להקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית — אם יקבלו ישראל את תורתו, מוטב; ואם לאו — יחזיר את העולם לתוהו" (שבת פ"ח א'). והינו כנ"ל, שעל ידי התורה שישאאל מקימים, על ידי זה מושכים גלוי אלקותו יתברך בעולם כו'.</p> |
| <p>And this is as it is written in the Zohar and in the Midrash Rabbah on the verse “ten and ten the spoon” (Bamidbar 7:86) — that the spoon corresponds to the Ten Utterances, etc. For through the Ten Commandments, which are the general root of the 613 commandments, etc., through them one draws down the level of the Ten Utterances, etc., as explained elsewhere in the discourse beginning “And Israel saw the great hand,” etc.</p> | <p>וזהו כמו שכתוב בזהר ובמדרש רבה על פסוק "עשרה ועשרה הכף" (במדבר ז: פ"ו), שהכף מכוננת פנגד עשרת המאמרות כו', לפי שעל ידי עשרת הדברות שהם קללות תרי"ג מצוות כו', על ידי זה מושכים בחינת עשרת המאמרות כו', כמו שכתוב במקום אחר ב'דברו המתחיל "וירא ישראל את היד הגדולה" כו'.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|---|---|
| <p>And this is the concept of Torah — the aspect of the middle line — through which the revelation of Divinity is drawn into the created worlds, which are in the category of holiness.</p> | <p>וזהו ענין התורה — בחינת קו האמצעי, שעל ידי זה נמשך גלוי אלקות בעולמות הנבראים, שהם בבחינת קדושה.</p> |
| <p>And the concept of the elevation of the left line that had fallen — this is the matter of the sacrificial service (avodah), which is the aspect of the left line. And this will be understood by first explaining the idea of offering an animal on the altar for the sin of man: for it is the man who sinned, not the animal — so what is the meaning of bringing the animal upon the altar, and how is the sin of man repaired through the offering of the animal?</p> | <p>וענין עליות קו השמאל שגפול — זהו ענין העבודה, שהיא בחינת קו השמאל, ויובן בהקדם ענין הקרבת הבהמה על המזבח על חטא האדם: הלא האדם חטא — הבהמה לא חטאה, ומהו ענין הקרבתה על גבי המזבח, וגם איך מתקן חטא האדם על ידי הקרבת הבהמה?</p> |
| <p>Behold, it is known that the root of the animal is from the level of the “great beast” (beheima rabbah), and afterward it fell into the level of the “great beast that consumed a thousand mountains,” as stated in Maamar U’Veinayah (Ois Beis, sec. 67): “the beasts on the mountains of a thousand” — this is the feminine aspect of Beriah, where El Shaddai (אל שדי) dwells — gematria 1000. And there exists a great beast before Atzilus, and the root of the animal is from the level of that great beast.</p> | <p>הנה ידוע כי שרש הבהמה הוא מבחינת בהמה רבה, ואחר כך נפלה בבחינת "בהמה רבה דאכלת אלפי טורין", וכמו שכתוב במאמר "ובניהו" אות ב' סעף ס"ז: "שבהמות בהרי אלה" — זהו נוקבא דבריה, דתמן "אל שדי" — גימטריא "אלה", עכ"ל.</p> |
| <p>There is a great beast that exists before Atzilus, and the root of the physical animal is from that great beast — and it fell into the level of “beasts on the mountains of a thousand,” which is the level of Malchus of Beriah — and afterward it fell further until it became our physical animal. And through offering it, it is elevated to its source, and therefore it rectifies the soul of man, as is explained elsewhere.</p> | <p>ויש בהמה רבה שלפני האצילות, ושרש הבהמה הגשמית שלנו הוא מבחינת בהמה רבה, ונפלה לבחינת בהמות בהרי אלה — הוא בחינת מלכות דבריה, ואחר כך נפלה עוד, עד שנתנה בהמה הגשמית שלנו, ועל ידי הקרבתה מתעלה לשרשה, ולכן היא מתקנת את נפש האדם, כמו שכתוב במקום אחר.</p> |
| <p>And now, prayer was instituted in place of the daily sacrifices. Through prayer, there is refinement of the animal soul — which also has its root as stated above. For this is what is written: “Remove the dross from silver and there emerges a vessel for the smith” (Mishlei 25:4). And it is written: “Like a refiner of silver, a smelter of gold — a man according to his praise” (Mishlei 27:21).</p> | <p>והנה עכשו תפלה כנגד תמידיו תקנו, שעל ידי התפלה הוא בירור הנפש הבהמית, ששרשה גם כן כנ"ל, כי זהו שאמר הכתוב: "הגו סיגים מכסף ויצא לצורך כלי" (משלי כ"ה:ד'), וכתוב: "כמצרף לכסף וכור לזהב" (משלי כ"ז:כ"א).</p> |
| <p>And the explanation: “Remove the dross from silver” — just as in order for a smith to create a beautiful vessel, he must first refine the impurities from the silver. Then afterward he can make it into a vessel. For before the refinement, the silver is not in its ideal state, and likewise the dross is not yet completely rejected.</p> | <p>ופירושו: "הגו סיגים מכסף" — כמו שפדי שיוכל הצורך לעשות כלי נאה, צריך לברר תחלה הסיגים מן הכסף, ואז אחר כך יעשנה כלי, כי קדם הביור הכסף אינו בתכלית העלוי, וכך גם הפסולת אינה פסולת גמורה עדין.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|--|--|
| <p>So too, in order that a person become a vessel to receive Divine life-force of holiness — meaning the revelation of His Divinity, may He be blessed — there must first be refinement of the waste. And this is the meaning of “like a refiner of silver, and a smelter of gold — a man according to his praise,” for according to the praise and glorification in his prayer and service of his Creator, so too is the measure of his refinement.</p> | <p>כך גם כן, כדי שיהיה האדם כלי לקבל בחיות הקדושה — הינו גלוי אלקותו יתברך — צריך תחלה בירור הפסולת, וזהו: "כמצרף לנסף וכור לזהב ואיש לפי מהללו", לפי ההלול והשבח שלו בתפלה בעבודת בוראו, כן הוא ערך בירור הפסולת שלו.</p> |
| <p>And with this, we can understand why we say “Forgive us, for we have sinned” <i>after</i> the Avodah of reflection during the Shema. Seemingly, we should say “Forgive us” <i>before</i> the prayer. But the matter is that before prayer, a person sees his own way as upright in his eyes. If he does not commit transgressions, performs mitzvos, and learns Torah, he considers himself innocent.</p> | <p>ובזה יובן מה שאומרים "סלח לנו פי חטאנו" אחר העבודה בהתבוננות שבקריאת שמע, שלכאורה היה צריך לומר "סלח לנו" קודם התפלה, אבל הענין — פי הנה קודם התפלה דרך איש לשר בעיניו, ואם אינו עושה עבירות, ומקיים מצות ולומד תורה — הרי הוא בעיניו כזכאי.</p> |
| <p>But when he reflects on the greatness of the Creator, may He be blessed, during the recitation of Shema — in “Hashem is One,” how everything before Him is considered as nothing — then he realizes that there is within him also dross. And he asks forgiveness and pardon. And this is, in general, the concept of the refinement in prayer — that he refines the animal soul and elevates it.</p> | <p>אבל כשמתבונן בגדולת הבורא יתברך בקריאת שמע ב"אחד", איך שכלא קמיה כלא תשיב, אז מבין שנמצא בו גם כן פסולת, ואז מבקש סליחה ומחילה, וזהו בכללות ענין הבירור דתפלה — שמברר את הנפש הבהמית ומעלה אותה.</p> |
| <p>And furthermore, there was also service in the sacrifices after the completion of the offerings: namely, the ashes that remained were taken out as the <i>Terumas Hadeshen</i> (lifting of the ashes). And seemingly, it must be explained: what is special about the <i>Terumas Hadeshen</i>, that the verse says, “And the Kohen shall put on his linen garment and linen breeches” — which are exalted garments — why was it necessary to wear such lofty garments specifically for <i>Terumas Hadeshen</i>?</p> | <p>ועוד זאת היתה העבודה בקרבנות — שלאחר גמר הקרבנות, הנה האפר שהיה נשאר — היו תורמין תרומת הדשן, ולכאורה צריך לומר מה מיוחד בתרומת הדשן, שנאמר: "ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד", שהם לבושים גבוהים — למה היו צריכים לתרומת הדשן ללבושים גבוהים כאלו דוקא?</p> |
| <p>But the matter is as follows: the ashes that remained — in the inner service — represent bitterness, which comes as a result of the above-mentioned contemplation during <i>Krias Shema</i> and prayer. Now, in bitterness there are two aspects: one is <i>shiflus</i> (humility), and the other is <i>atzvus</i> (sadness).</p> | <p>אבל הענין — פי האפר שהיה נשאר, הנה בעבודה הוא ענין המרירות שנעשה מחמת ההתבוננות ה"ל בקריאת שמע ותפלה. והנה במרירות יש ב' בחינות: האחת — היא שפלות, והבית — היא בחינת עצבות.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
ויזכר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|--|--|
| <p>Now, <i>shiflus</i> is a vessel for the revelation of the Infinite Light, may He be blessed — as it is written, “Exalted and holy I dwell, but with the lowly and humble of spirit” — specifically. And as our Sages said: “Humility is greater than all [other virtues].”</p> | <p>והנה השפלות הוא פלי לגילוי אור אין סוף ברוך הוא, כמו שכתוב: "מרום וקדוש אשכון, ואת דכא ושפל רוח" — דוקא, וכמו שאמרו רז"ל: "גדולה ענוה יתר מכל".</p> |
| <p>But the aspect of <i>atzvus</i> (sadness) — it is a threshold upon which all sins trample. This is the idea of <i>Terumas Hadeshen</i> — to completely clarify and remove the waste.</p> | <p>אבל פחינת העצבות — היא אסקופה הנדרסת לכל העונות. וזה — הוא ענין תרומת הדשן, לברר הפסולת לגמרי.</p> |
| <p>And this is what our Sages said about <i>Terumas Hadeshen</i>: that the best part of the ashes was absorbed into its place, and the waste part was poured out to the place of the ash heap (<i>shefech hadeshen</i>). And likewise in the inner service — one must gather and extract the <i>shiflus</i> (humility) from within the <i>atzvus</i> (sadness), and the <i>atzvus</i> must be completely rejected.</p> | <p>וזהו שבתרומת הדשן ארזו רז"ל: שהטוב שבאפר — היה נבלע במקומו, והפסולת — היו שופכין אל שפך הדשן. וכן גם פן בעבודה: ללקט השפלות מתוך 'העצבות, והעצבות יודח לגמרי כו'.</p> |
| <p>And this is, in general, the concept of the service of clarifying the left line to completion. And this is what is meant by “Upon three things the world stands: on Torah, on service, and on acts of kindness.” These three lines correspond to the three kavim (lines) in the structure of the Divine man.</p> | <p>וזהו בכללות ענין עבודה — ברור קו השמאל בשלימות, וזהו: "על שלושה דברים העולם עומד — על התורה, ועל העבודה, ועל גמילות חסדים", ששלושה קוים אלו — הם נגד שלושה קוים דבחינת אדם כו'.</p> |
| <p>And through Torah, the revelation of His Divinity, may He be blessed, is drawn — as it is written, “And a river goes out from Eden,” etc. And acts of kindness are from above to below. And <i>Avodah</i> (service) is from below to above. And this is what is meant.</p> | <p>ועל ידי התורה — נמשך גלוי אלקותו יתברך, כמו שכתוב: "ונהר יוצא מעדן" כו'. וגמילות חסדים — הוא מלמעלה למטה, ועבודה — היא מלמטה למעלה, ודעילו.</p> |
| <p>And from this, we can now understand the concept of the Red Heifer, in which also there was service involving the ashes of the cow. Only that with sacrifices, the primary aspect was the smoke of the pyre, though even in <i>Terumas Hadeshen</i> there was also service. But with the Red Heifer, the opposite is true — the primary aspect is the ashes.</p> | <p>ומעתה יובן ענין פרה אדמה, שהיה בה גם פן העבודה באפר הפרה, רק שבקרבנות היה העקר בבחינת עשן המערכה, וגם בתרומת הדשן היתה גם פן עבודה, אבל בפרה נהפך הוא, שהעקר הוא בבחינת האפר.</p> |
| <p>And to understand this, one must explain the concept of the smoke of the pyre. Behold, it is written (Shemos 19:18): “And Mount Sinai was entirely in smoke.” The word <i>Ashan</i> (smoke) is an acronym for: <i>Olam, Shanah, Nefesh</i> — “world” is the aspect of place, “year” is the aspect of time, and “soul” is the aspect of the vitality that enlivens place and time, etc. And about this it is said:</p> | <p>ולחבין זה, צריך לומר ענין עשן המערכה, הנה כתוב: "והר סיני עשן כלו" (שמות י"ט:י"ח), פירוש: "עשן" — ראשי תבות: עולם, שנה, נפש, "עולם" הוא בבחינת מקום, ו"שנה" הוא בבחינת זמן, ו"נפש" הוא בבחינת החיות המחיה מקום וזמן כו', ועל זה נאמר: "ויעל עשנו" — שבתחינת עשן זה נתעלה בבחינת רצוא כו'.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וַיְדַבֵּר ה' כֹּי זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה

| | |
|--|---|
| <p>“And its smoke rose” — that this level of smoke was elevated as a <i>Ratzoh</i> (ascending movement), etc.</p> | |
| <p>However, it is written (Tehillim 37:20): “And the wicked will perish... like smoke they vanish,” and (Tehillim 104:35): “Let the wicked be no more” — they are entirely consumed in smoke. Seemingly, we must ask: how can it be said that the wicked are elevated in smoke, which is the level of <i>Olam, Shanah, Nefesh</i> as explained above?</p> | <p>אָבֵל הֵנָּה פְּתוּב: "וְהִרְשָׁעָה כְּעָשָׂן תִּכְלֶה" (תְּהִלִּים ל"ז:כ'), וְכַתוּב: "כִּי יֵאבְדוּ רְשָׁעִים כֹּי כְּלוּ כְּעָשָׂן כְּלוּ" (תְּהִלִּים קי"ד:ל"ה) — וְשִׁלְכָאוּרָה צָרִיךְ לֹמַר: אֵיךְ שִׁיף לֹמַר עַל רְשָׁעִים שִׁיטְעֵלוּ בְּעָשָׂן, הוּא בְּחִינַת עוֹלָם שָׁנָה וְנֶפֶשׁ כַּנ"ל</p> |
| <p>But the matter is: behold, the smoke of the pyre is truly elevated as explained above. But the smoke of the Red Heifer is like the verse “the wicked will be consumed in smoke.” For it is known that in sin and transgression, there is the essence of the sin — in thought, or in speech, or in action. And there is a subtler level: the spiritual forces and garments within the sin — that is, the thoughts and speech relating to the sinful matter, etc.</p> | <p>אָבֵל הֵנָּה — דְּהֵנָּה בְּאֵמַת בְּחִינַת עָשָׂן הַמַּעֲרֵכָה מִתְעַלָּה כַּנ"ל, אָבֵל עָשָׂן דְּפָרָה — הוּא עַל דְּרָף: "וְהִרְשָׁעָה כְּעָשָׂן תִּכְלֶה", כִּי הֵנָּה נוֹדָע שֶׁבַחֲטָא וְעוֹן יֵשׁ עֲצָם הַחֲטָא — בְּמַחְשָׁבָה אוּ בְּדַבּוּר אוּ בְּמַעֲשֵׂה, וְיֵשׁ בְּחִינַת הַדְּקוּת וְהַפּוּחוּת הַרוּחָנִיִּים שֶׁהֵם הַלְּבוּשִׁים שִׁיטְ בַּחֲטָא וְהָעוֹן — דְּהֵינּוּ: הַהֲהוּר וְהַדְּבוּר בְּעִנְיַי הַחֲטָא כו'.</p> |
| <p>And it is known that these subtle spiritual forces cannot be elevated. Only the essential power of desire itself can be elevated — this is the aspect of the lustful drive, which can be transformed into a love for G-dliness. And even more — he may come to the level of “with all your might,” as our Sages said: “<i>Tov me'od</i> (very good) — this is the evil inclination.”</p> | <p>וְהֵנָּה נוֹדָע שֶׁהַדְּקוּת וְהַפּוּחוּת הַרוּחָנִיִּים — אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהִתְעַלּוֹת, רַק הַכֹּחַ הַמִּתְאַנֶּה עֲצָמוֹ — זֶה יוֹכֵל לְהִתְעַלּוֹת, שֶׁבְּחִינַת תַּאֲוָה זֶה תַּתְּהַפֵּךְ לְהִיּוֹת בְּחִינַת אֲהָבָה לֵאלֹהִים, וְאֲדַרְבָּא — יוֹכֵל לְבוֹא לְבְּחִינַת "בְּכָל מְאֹדָה", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל: "טוֹב מְאֹד — זֶה יֵצֵר הָרָע".</p> |
| <p>And this is the concept of the smoke of the Red Heifer — that through the smoke, the subtlety of the sin is expelled. This is the concept of the garments of lust. And the ashes that remain are the refinement of the actual power of desire itself.</p> | <p>וְזֶהוּ עֲנִינוּ הָעָשָׂן דְּפָרָה — שֶׁעַל יְדֵי הָעָשָׂן יוֹצֵא דְקוּת הַחֲטָא, שֶׁזֶהוּ עֲנִינוּ לְבוּשֵׁי הַתַּאֲוָה, וְהַאֲפֵר הַנִּשְׁאָר — הוּא בִּירוּר הַכֹּחַ הַמִּתְאַנֶּה עֲצָמוֹ</p> |
| <p>And the explanation of this matter is as follows: behold, it is known that every entity is comprised of the four elements — fire, air, water, and earth. And through the fire, three parts emerge — fire, air, and water — in the form of smoke. And what remains is the element of earth. Therefore, the main part that remains is specifically the earth, because everything originated from earth.</p> | <p>וּבִיאוּר עֲנִינוּ זֶה, כִּי הֵנָּה נוֹדָע שֶׁכָּל דְּבָר כְּלוּל מֵאַרְבַּע יְסוּדוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, וְעָפָר. וְהֵנָּה עַל יְדֵי הָאֵשׁ יוֹצֵא ג' חִלְקֵי אֵשׁ־מַיִם־רוּחַ בְּבְחִינַת הָעָשָׂן, וְהַנִּשְׁאָר הוּא יְסוּד הָעָפָר, וְלָכֵן הָעָפָר נִשְׁאָר דִּןֵקָא, כִּי הַכֹּל הָיָה מִן הָעָפָר.</p> |
| <p>So too, it will be understood here — that through the smoke of the Red Heifer, “the wicked will be consumed” — meaning the subtlety and garments within the sin and transgression. And the ashes that remain are the aspect of the refinement of the sin itself, which is the power of desire as previously explained.</p> | <p>כְּמוֹ כֵּן יוֹבֵן כָּאֵן — שֶׁעַל יְדֵי הָעָשָׂן דְּפָרָה: "וְהִרְשָׁעָה תִּכְלֶה", שֶׁהוּא הַדְּקוּת וְהַלְּבוּשִׁים שֶׁבַּחֲטָא וְהָעוֹן, וְהַאֲפֵר הַנִּשְׁאָר — הוּא בְּחִינַת בִּירוּר הַחֲטָא, שֶׁהוּא כֹחַ הַמִּתְאַנֶּה עֲצָמוֹ כַּנ"ל</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|--|---|
| <p>And with this will be understood what our Sages said in the Midrash Rabbah: “When He wishes, He calls them a bull (par), as it says, ‘Take for yourself a young bull’ (Vayikra 9:2); and when He wishes, He calls it a cow (parah), as it says, ‘And they shall take to you a red cow’ (Bamidbar 19:2).” Likewise it is in Parshas Tetzaveh ch. 37.</p> | <p>ובנה יובן מה שאמרו רז"ל במדרש רבה: כשהוא רוצה קורא אותם "פר", שנאמר: "קח לך פר בן בקר" (ויקרא ט"ב), וכשהוא רוצה קורא "פרה", שנאמר: "ויקחו אליך פרה אדמה" (במדבר י"ט:ב), כן הוא בפירוש תצוה פרק ל"ז.</p> |
| <p>And seemingly, this requires explanation: was not the bull of Aharon specifically a bull, and the Red Heifer specifically a cow? Just as we find in other sacrifices — that some are bulls, and some are female animals.</p> | <p>ולכאורה צריך לומר: הלא פר דאחרון הנה דוקא פר, ופרה אדמה — היתה דוקא פרה, כמו שמצינו בשאר הקרבנות — שיש מהם פרים, ויש מהם נקבות.</p> |
| <p>But the matter is: behold, a bull (par) is from the realm of the 288 fallen sparks (referred to as ק"ן); but the cow (parah) is from the realm of the three completely impure <i>kelipos</i> (referred to as ט"ט). And this can be understood like the case of the animal soul, which before its descent into the body is not evil at all — but after it descends into the body, it can be seized by complete evil.</p> | <p>אבל הענין — דהנה "פר" הוא בחינת ק"ן (רפעודין), אבל "פרה" היא בחינת ג' קליפות הטמאות לגמרי, ויובן זה — הוא כמו ענין הנפש הבהמית, שקדם ירידתו לגוף — אינו רע כלל, אבל לאחר שירדה לגוף — יוכלה להאחז ברע גמור.</p> |
| <p>And this is like the difference between <i>par</i> and <i>parah</i> — <i>par</i> is the level of ק"ן, while <i>parah</i> is the level of ט"ט completely. And this is what it means, “When He wishes He calls them a bull” — that is the clarification of the 288 sparks; “and when He wishes, He calls them a cow” — that is the clarification from the three completely impure <i>kelipos</i>.</p> | <p>וזהו כמו ההפך בין "פר" ל"פרה" — ש"פר" הוא בחינת ק"ן, ו"פרה" היא בחינת ג' קליפות הטמאות לגמרי, וזהו: "כשהוא רוצה קורא אותם פר" — שהיא ענין בירור ק"ן, וכשהוא רוצה קורא אותם פרה — דהינו הבירור מג' קליפות הטמאות לגמרי.</p> |
| <p>And this is like what is said: “Yaakov stirred dust up to the Throne of Glory” — that even the level of dust he elevated as well. And this is the concept of the Red Heifer — that it purifies the impurity of death, meaning the level in which the wicked are called “dead.”</p> | <p>וזהו על דרך מה שכתוב: "יעקב העלה אבק עד כסא הכבוד" — שאפלו בחינת אבק העלה גם כן, וזהו ענין הפרה גם כן — שמטהר טמאת מת, הינו בחינת מה "שהרשעים נקראים מתים".</p> |
| <p>Whereas other sacrifices are only brought for inadvertent transgressions (shogeg), as is known.</p> | <p>משאין כן שאר הקרבנות — אינן באים אלא על שוגג דוקא, כנודע.</p> |
| <p>And behold, in accordance with the elevation in the aspect of <i>Ratzoh</i> of the Red Heifer, so too is the drawing down of <i>Shov</i> — which is the level of “and he shall place upon it living waters into a vessel” (Bamidbar 19:17). For “living waters” are like they are when they flow from their source.</p> | <p>והנה לפי ערך העליה בבחינת רצוא דפרה, כן היא המשכת השוב — הוא בחינת "ונתן עליו מים חיים אל כלי" (במדבר י"ט:יז). דהנה "מים חיים" — הם כמו שהם נובעים מהמקור.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
ויזכר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|--|--|
| <p>And this can be understood from what we observe — that when a person receives some new insight, he is filled with delight. But when the insight becomes old, he no longer derives any pleasure from it at all. This is because when the intellect is close to its source, the revelation of delight shines in it. But when it grows old, it becomes distanced from its source — and therefore the delight is no longer found in it.</p> | <p>ויובן זה ממה שאנו רואים — שפאשר בא לאדם אינה השפלה — הנה הוא מתמלא תענוג, משאין כן לאחר שמתישן השכל — אינו מקבל תענוג ממנו כלל, והינינו מפני שפאשר השכל קרוב למקורו — אז מאיר בו התגלות התענוג, אבל לאחר שמתישן — הרי הוא מתרחק ממקורו, לכן אין נמצא בו בחינת התענוג כו</p> |
| <p>And similarly, we can understand the difference between the <i>Shov</i> in Torah and mitzvos versus the <i>Shov</i> of the Red Heifer, which is the level of “living waters.” For in the whole Torah, <i>Shov</i> is simply “water,” but the <i>Shov</i> of the Red Heifer is the level of “living waters” — that flow from the source.</p> | <p>ועל דרך זה יבין ההפך בין השוב בתורה ומצוות לבחינת השוב דפרה, שהוא בחינת “מים חיים” — דבכל התורה השוב הוא בחינת מים סתם, אבל השוב דפרה — הוא בחינת מים חיים, שנובעים מהמקור כו</p> |
| <p>And the drawing down is into a vessel — this refers to the mitzvos, which are called “vessels” for drawing down the Infinite Light, blessed be He.</p> | <p>והמשכה היא אל פלי — הינו בחינת המצוות, שנגראות פלים להמשכת אור-אין-סוף ברוך הוא</p> |
| <p>And this is, in general, the matter of the <i>Shema</i> — that at first, “And you shall love with all your heart” is the level of <i>Ratzoh</i> of the entire Torah. And “with all your soul” is the level of <i>Shov</i>, etc.</p> | <p>וזהו בכללות ענין קריאת שמע — שבתחלה “ואהבת בכל לבבך” — הוא בחינת רצוא דכל התורה, ו”ואהבת בכל נפשך” — הוא בחינת השוב כו</p> |
| <p>And afterward, “with all your might” — this is the <i>Ratzoh</i> of the Red Heifer. “And these words that I command you today” — this means the words of Torah and mitzvos as they are drawn from the level of “Anochi,” which is close to the source. This is the level of “living waters,” the <i>Shov</i> of the Red Heifer.</p> | <p>ואחר כך: “בכל מאדך” — הוא ענין רצוא דפרה, ו”והיו הדברים האלה אשר אנכי” — פירוש: “הדברים האלה” דתורה ומצוות, כמו שנמשכים מבחינת אנכי — שקרובים למקור, שנהו בחינת “מים חיים” — שוב דפרה</p> |
| <p>“And you shall bind them” — this refers to the mitzvos, for the entire Torah was likened to tefillin, which are the “vessels” for drawing down the Infinite Light, blessed be He.</p> | <p>וקשרתם” — הוא בחינת המצוות, כי הקשה כל התורה בלה לתפליו — שהם בחינת הפלים להמשכת אור-אין-סוף ברוך הוא</p> |
| <p>And furthermore, there was in the Red Heifer: crimson wool, hyssop, and cedar wood — because the worm strikes cedars with its mouth. So too is the aspect of the Jewish people: through speech — in Torah and in prayer. For Torah is the level of “and My words that I have placed in your mouth.” And similarly, prayer — see the discourse “Hashem, open my lips.”</p> | <p>והנה עוד הנה בפרה: תולעת שני ואזוב ועץ ארז, כי התולעת מכה ארזים בפיה, כן הוא בחינת נשמת ישראל — שעל ידי הדבור בתורה ובתפלה, שהתורה היא בחינת “ודברי אשר שמתני בפיה”, וכן גם כן “בחינת התפלה — ענין בדרוש “אדני שקתי תפתח</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וַיְדַבֵּר ה' כֹּי זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה

| | |
|---|--|
| <p>And through these, they strike the cedars — for just as there are cedars in holiness (as in “The righteous will flourish like a palm tree...”), so too there are [cedars] in the opposite side. As it is written: “The voice of Hashem shatters the cedars” — see Rashi’s commentary on that verse.</p> | <p>וְעַל יְדֵי זֶה הֵם מַכִּים אֲרָזִים, כִּי כְמוֹ שֵׁיֵשׁ אֲרָזִים בְּקִדּוּשָׁה — בְּחִינַת "צַדִּיק כְּתֹמֵר יִפְרֹחַ" — כֵּן יֵשׁ בְּלְעֻמַּת זֶה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "קוֹל ה' שִׁבַּר אֲרָזִים" — עֲנִן בְּפִירוּשׁ רַשִׁ"י עַל פְּסוּק זֶה.</p> |
| <p>And now we can understand the order of the verse: “And Hashem spoke...” and why it says the name Havayah (ה-ו-ה) twice. Behold, it is written (Shemos 14:31): “And Israel saw the great hand which Havayah had done in Egypt.” The phrase “which Havayah had done in Egypt” means that in Egypt, the Jewish people brought about the revelation of the name Havayah.</p> | <p>וּמַעֲתָה יוֹבֵן סֵדֵר הַפְּסוּק "וַיְדַבֵּר ה'", וְלָמָּה נֶאֱמַר בֵּית פְּעָמִים שֵׁם הוּא. דְּהֵינָה כְּתוּב: "וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה הוּא בְּמִצְרַיִם" (שְׁמוֹת י"ד:ל"א). וּפִירוּשׁ: "אֲשֶׁר עָשָׂה הוּא בְּמִצְרַיִם" — שֶׁבְּמִצְרַיִם עָשׂוּ יִשְׂרָאֵל שְׂיִהְיֶה הַתְּגָלוֹת שֵׁם הוּא.</p> |
| <p>For before Egypt, He was only known by the name Shaddai, as it says: “But by My name Havayah I was not known to them” (Shemos 6:3). But in Egypt, the name Havayah was revealed. And this is the meaning of “which Havayah had done in Egypt” — meaning the name Havayah was made manifest in Egypt. That is, the revelation of the name Havayah — and this came through the servitude, etc.</p> | <p>דְּקָדָם מִצְרַיִם — לֹא נֹדַע אֵלָּא בְּשֵׁם שַׁדַּי, אֲבָל שְׁמֵי הוּא לֹא נֹדַעְתִּי לָהֶם (שְׁמוֹת ו':ג'). אֲבָל בְּמִצְרַיִם נִתְגַּלָּה שֵׁם הוּא, וְזֶהוּ "אֲשֶׁר עָשָׂה הוּא בְּמִצְרַיִם", הֵינּוּ: שְׁשֵׁם הוּא עָשׂוּ בְּמִצְרַיִם, פִּירוּשׁ: גְּלוּי שֵׁם הוּא.</p> |
| <p>And this was through the servitude, etc., as is stated by Rav Metivta in the Zohar (Sh’lach): “A piece of wood that does not catch fire — one beats it; a body that does not absorb the light of the soul — one afflicts it,” and also through the refinement of the sparks that they refined in Egypt, etc.</p> | <p>וְהֵינּוּ עַל יְדֵי הַשְּׁעֻבָּד כו', וְכַמֵּאָמַר רַב מְתִיבְתָּא בְּזוֹהַר פְּרָשַׁת שְׁלַח: "אֲעָא דְלֹא סְלִיק בֵּיה נְהוּרָא — מְבַטְשִׁין לֵיה; גּוּפָא דְלֹא סְלִיק בֵּיה נְהוּרָא דְנִשְׁמַתָּא — מְבַטְשִׁין לֵיה", וְגַם עַל יְדֵי בִירוּר הַנְּצוּצִין שֶׁבִירוּ בְּמִצְרַיִם כו'.</p> |
| <p>Therefore, in the case of the Red Heifer — which alludes to the four kingdoms, as our Sages said: “Red Heifer — this is Egypt, as it is said: ‘Egypt is a very fair heifer’ (Yirmiyahu 46:20); ‘Red’ — this is Babylonia, as it is said: ‘You are the head of gold’ (Daniel 2:38); ‘Perfect’ — this is Media, for the kings of Media were perfect,” etc. — therefore it says the name Havayah twice.</p> | <p>וְלָכֵן בְּפָרָה אֲדָמָה, שֶׁמְרוּמָזָת בָּהּ ד' מַלְכוּתוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל: "פָּרָה — זֶה מִצְרַיִם", שֶׁנֶּאֱמַר: "עֲגֹלָה יִפְהֶ-פְּיָה מִצְרַיִם" (יְרֵמְיָהוּ מ"ו:כ'); "אֲדָמָה — זֶה בָּבֶל", שֶׁנֶּאֱמַר: "אֲנָתָּה הוּא רֹאשׁה דְדִנְהָבָא" (דְּנִינְיָאֵל ב':ל"ח); "תְּמִימָה — זֶה מְדִי", כִּי מְלָכֵי מְדִי תְּמִימִים הָיוּ כו' — לָכֵן נֶאֱמַר שֵׁם הוּא פְּעָמִים.</p> |
| <p>And this is because through the refinement of the four kingdoms, the higher name Havayah is revealed. And this is the explanation of the verse: “And Havayah spoke” — this is the name Havayah of Ze’er Anpin — “to Moshe” — this is the Yesod of Ze’er Anpin — “saying” — that there be revelation in Malchus.</p> | <p>וְהֵינּוּ: כִּי עַל יְדֵי בִירוּר ד' מַלְכוּתֵין — עַל יְדֵי זֶה יִתְגַּלָּה שֵׁם הוּא דְלְעֵילָא כו'. וְזֶהוּ פִירוּשׁ הַפְּסוּק "וַיְדַבֵּר הוּא" — הוּא שֵׁם הוּא דְזַעִיר אֲנַפִּין, "אֵל מִשָּׁה" — הוּא יְסוּד דְזַעִיר אֲנַפִּין, "לֵאמֹר" — שְׂיִהְיֶה הַגְּלוּי בְּמַלְכוּתוֹת.</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|---|--|
| <p>“This is the statute of the Torah that Havayah commanded” — this refers to the higher name Havayah, the level of <i>Atikah</i>, which is revealed through the level of the Red Heifer, the refinement of the four kingdoms, etc. “Saying” — this is the level of Chochmah, that is, the revelation is in Chochmah.</p> | <p>זאת חקת התורה אשר צוה הוי"ו — הינו שם הוי"ו דלעילא, בחינת עתיקא, שיתגלה על ידי בחינת פרה, בירור ד' מלכין כו'. "לאמר" — הוא בחינת חכמה, הינו — כי הגלוי הוא בחכמה</p> |
| <p>And the meaning of “This is the statute of the Torah” includes within it the concept of the three interpretations. The first is the meaning of the letters of engraving: for behold, the letters of writing are written with ink upon parchment — and the ink covers and conceals the white space of the parchment. But the engraved letters are of the same substance — they are of it and within it — and there is nothing that conceals or obscures, etc.</p> | <p>וענין "זאת חקת התורה" יש בו ענין ג' פירושים: הראשון — לשון אותיות התקיקה, דהנה אותיות הכתיבה — הוא שכותבין בדין על הקלף, והרי הדין מסתיר על מקום הלכין שפבלף, אבל אותיות התקיקה — הם מיניה וביה, שאין שום דבר המסתיר ומעלים כו'.</p> |
| <p>And such letters are exceedingly lofty. And from this derives the interpretation of “chok” (statute) as law and justice that is beyond intellect — for due to the immense greatness of the level of engraved letters, they cannot be drawn into the category of comprehension and knowledge, but rather they remain above understanding and knowledge.</p> | <p>ואותיות אלו גבוהים מאד, ומזה נמשך פירוש "חוק" — לשון חוק ומשפט — שלמעלה מן השכל, כי לעצם גודל בחינת אותיות התקיקה, אינם יכולים להיות נמשכים בבחינת השכל והדעת, רק הם בבחינת שלמעלה מהשכל והדעת</p> |
| <p>And from this also derives the meaning of “chukah” (statute) as <i>fixedness</i> — for “chok” refers to the Yesod, as in the verse “and a decree upon his flesh.” And behold, in Malchus there are fluctuations and shifts; but “chukah” refers to a fixed state — that there be fixedness in Malchus. And this is from the level of “I am Havayah, I have not changed” (Malachi 3:6), etc.</p> | <p>ומזה נמשך גם כן לשון "חקה", דהינו לשון קביעות, כי "חוק" נקרא היסוד, ו"חוק בשערו שם" ** (ענין תהלים ק"ח:ט), והנה במלכות יש עליות וירידות, וזהו ענין "חקה" — לשון קביעות, שיומשך הקביעות 'במלכות, וזהו מבחינת "אני הוי"ו לא שניתתי" כו'</p> |
| <p>And this is as it is written: “Eat, O companions; drink and become intoxicated, O beloved ones” (Shir HaShirim 5:1). And it is stated in the Zohar: “‘Eat, O companions’ — above; ‘drink and become intoxicated, O beloved ones’ — below.” For the union of Ze’ir Anpin and Nukva is not constant, but the union of Abba and Imma is constant.</p> | <p>והנה כתוב: "אכלו רעים שתו ושכרו דודים" (שיר השירים ה':א), ואיתא בזהר: "אכלו רעים — לעילא; שתו ושכרו דודים — לתתא", והינו — כי יחוד ז"א ונוקבא אינו תדיר, אבל אבא ואימא זיווגיהון תדיר</p> |
| <p>And this is the concept of fixedness — that also in Ze’ir Anpin and Nukva there should be constant union. And this is like what Yaakov requested in “Baruch shem kevod malchuso l’olam va’ed” — that the honor of Malchus of the Infinite One be drawn and blessed forever.</p> | <p>וזהו ענין הקביעות — שגם בזעיר אנפין ונוקבא יהיה זיווגיהון תדיר, וזהו על דרך מה שביקש יעקב ב"פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" — שיומשך ויתברך בחינת כבוד מלכותו יתברך</p> |

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
 בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869
 וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

| | |
|--|--|
| <p>Similar to what is written: “But as I live, the glory of Hashem shall fill the whole world” (Bamidbar 14:21), and “Blessed is the glory of Hashem from His place” (Yechezkel 3:12), as explained in the discourse that begins “But as I live,” see there.</p> | <p>על דָּרָד: "וְאוֹלָם חַי אֲנִי וְיִמְלֹא כְבוֹד ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ" (בַּמִּדְבָּר י"ד:כ"א), וְעַל דָּרָד: "בְּרוּךְ כְבוֹד ה' מִמְקוֹמוֹ" (יְחֶזְקֵאל ג':י"ב), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּדִבְרוֹי הַמִּתְחִיל "וְאוֹלָם חַי אֲנִי" עֵינֵן נֶשֶׁם.</p> |
| <p>And this is the meaning of “zot chukat” — that the statute (<i>chok</i>) and fixedness should be drawn into “zot,” which is the aspect of <i>Malchus</i>.</p> | <p>וְזֶהוּ "זֹאת חֻקַּת" — שִׁיוּמֵשֶׁד הַחֹק וְהַקְבִיעוּת בְּ"זֹאת" — הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת.</p> |

[NOTE Summary:

The discourse opens by analyzing the redundancy in the phrase “זאת חוקת התורה אשר” וידבר ה'... זאת חוקת התורה אשר”, focusing on why the name **Havayah** (ה-ו-ה) appears twice. The Mitteler Rebbe explains that the **Red Heifer** contains within it a unique spiritual process: purification through paradox — where impurity is removed by a process that defies rationality.

He presents **three interpretations** of the term “חוקה” (**chukah/statute**):

1. **Engraving** – Unlike written letters which obscure, engraved letters are of the same material and are transparent.
2. **Beyond logic** – The mitzvah of the Red Heifer is beyond reason, sourced in Divine will above intellect.
3. **Fixedness (kvius)** – Establishing constancy in Divine union even in lower realms (*Malchus*), drawing from the unchanging Divine essence (*Ani Hashem lo shanisi*).

The Red Heifer differs from other sacrifices because its main service lies not in the **smoke** (representing elevation of the 3 elements) but in the **ashes**, which remain as a **refined residue of desire** — not the garments or thoughts of sin, but the core power of *taavah* (desire), now transformed.

This process parallels the distinction between a “**bull**” (**par**) representing refinement of fallen sparks (רפ"ח/288), and a “**cow**” (**parah**) representing purification of even lower forces — the **three completely impure kelipot** (גקח"ט).

The “**waters**” mixed with the ashes represent a **higher form of return (shov)** — not just water, but “**living waters**” (מים חיים), flowing from the source — unlike regular Torah mitzvah observance, which draws from a more external level.

The inclusion of **cedar wood, hyssop, and crimson wool** signifies the **power of speech**, especially **prayer and Torah**, to break even lofty forces in the realm of impurity (*cedars in kelipah*) — as hinted by the worm striking the cedar.

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
 1869 בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט
 וַיְדַבֵּר ה' כִּי זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה

Ultimately, this service enacts a **complete rectification of the four exiles**, referenced in Midrash through metaphors in the Red Heifer:

- **Egypt** = Parah
- **Babylon** = Adumah
- **Media** = Temimah
- **Greece/Rome** = “that no yoke came upon”

Through refining these kingdoms, the **higher name Havayah** is revealed — that of **Atik**, the ancient concealed root. The discourse concludes with the mystical rereading of the verse: the **first Havayah** refers to **Ze’ir Anpin**, the **second to Atik**, and “saying” (*leimor*) to **Chochmah**, the place where the true revelation occurs.

Practical Takeaway

Every Jew, even in spiritual impurity or inner exile, can transform their **desires** — not just their thoughts or behaviors — into Divine service. Just as the **ashes** (the lowest remnant) become the source of purification, so too our darkest places can be sources of light when reconnected to their root.

Our **speech**, especially in **Torah and prayer**, has the power to strike down even “cedars” — powerful forces of opposition. But it must come from a place of engraving — not surface writing, but inner truth, a fixed bond with the Divine not subject to fluctuation.

We are called to bring **living waters** — vibrant, source-connected Divine energy — into the **vessels of mitzvos**, making our religious observance alive, fresh, and close to its origin.

Chassidic Story

The Mittlerer Rebbe once encountered a chassid who had fallen into despair. The man confessed that his heart was cold, his Torah learning dry, and his prayers robotic. The Rebbe did not scold him. Instead, he said:

“Do you think the ashes have no purpose? The ashes that remain after fire — those are what purify the impure. Your coldness is not the end. If you mix it with living waters — sincerity, truth, humility — it will become the holiest vessel.”

That man went on to become a mashpia, inspiring others who struggled to believe they still had worth.

Source: *Shemuos Vesippurim*, R. Raphael Nachman Kahn, vol. 2

TPX (Therapeutic-Psychological Integration)

[Powered By: ChassidusNow.com](http://ChassidusNow.com)

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד ש"פ חוקת, ד"ט 1869

וידבר ה' כו' זאת חקת התורה

This discourse speaks directly to **trauma, emotional deadness, and the despair of spiritual disconnection**. The Red Heifer ritual symbolizes **healing from impurity that feels permanent** — touching death itself. Psychologically, this maps onto **emotional states where a person feels numb, ashamed, or stained beyond repair**.

The insight of the Mitteler Rebbe is that **even the residue — the ashes of desire, the faintest drive, the burnt-out longing — is not only salvageable, but central to healing**. The therapeutic parallel is clear: trauma freezes the soul, but the very residue of that broken desire, if brought to light and mixed with *living water* (fresh hope, connection, safe relationship), can purify.

The discourse also reframes **mental stagnation**. Just as old ideas lose their delight, repetitive spiritual routines can become deadened. The solution? **Reconnect to the source**. In therapy, this is the shift from coping patterns to **core authenticity**.

And finally, the image of the **worm striking the cedar** becomes a powerful metaphor: the weak, trembling voice of someone beginning to pray or speak their truth can “strike down” even the most towering internal critic or ancestral wound.

Story

In Rwanda, a woman who survived the genocide became a silent shell. She no longer spoke. Years later, she was invited to a survivor’s circle. She said one sentence: “I’m still here.” Those three words shattered a decades-old silence in the group. One by one, others began to speak. A psychologist in the room later wrote:

“The whisper of one woman pierced the towering cedars of collective silence.”

That’s the **power of ashes mixed with living water**.

Source: Survivor’s Circle Project, *Healing Across Cultures*, 2011 (as quoted in trauma studies)
END NOTE]